gemeente | Urk

IBOR – Integraal Beheer Openbare Ruimte

I. Baars
C. Meijer
19 mei 2026

Agenda toelichting IBOR

Doel presentatie & geschiedenis

Doel IBOR

Waarde openbare ruimte

Waarde en levensduur

Vertaling in IBOR

- Functiegebieden
- Arealen IBOR
- Beeldmeetlat t.b.v. ambities
- Kwaliteitsniveaus in IBOR
- Maatregelpakketten
- Beheerkosten & Beheerbudget

Aanleiding actualisatie IBOR

Stappen actualisatie

Doel presentatie & geschiedenis

Uitleg IBOR n.a.v. toezegging wethouder Foppen

Daarnaast: vooruitblik proces actualisatie IBOR

Terugblik:

22 maart 2017:	1e Beleidsplan IBOR met als doel integraliteit en vermindering incidentele raadsvoorstellen
16 december 2021:	2e Beleidsplan IBOR 2022-2027 vastgesteld
2022-2025:	Bezuinigingen
2022-2023:	Reserves opgeheven
2022-2025:	diverse IBOR-projecten in raad

Doel IBOR

Het IBOR is het beleids**kader** voor het beheer van de openbare ruimte, met daarin de ambities ten aanzien van de **kwaliteit** van de openbare ruimte en de daarbij benodigde **middelen**

Waarde openbare ruimte

(VERVANGINGS)**WAARDE**
financieel en
door technische staat

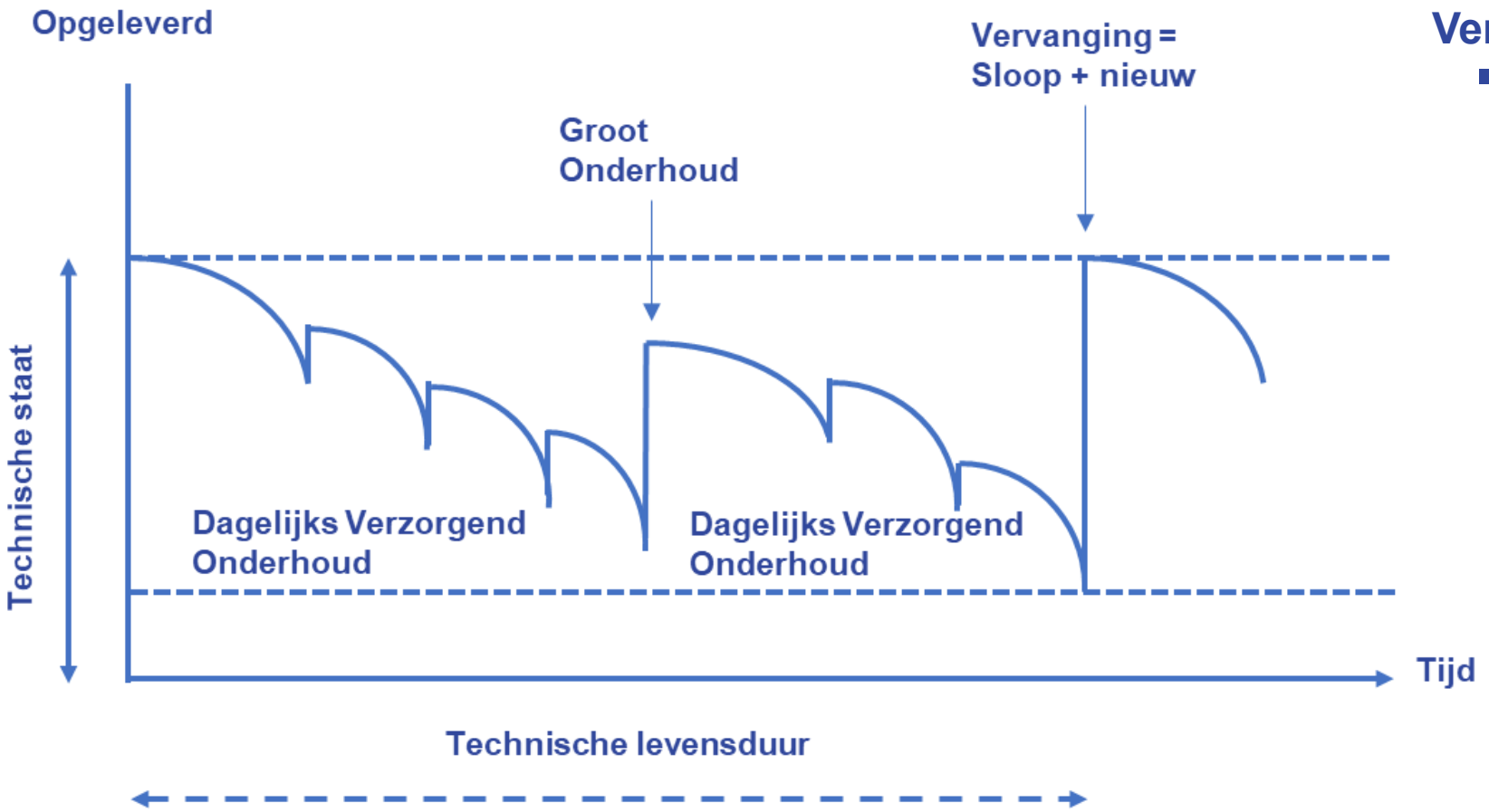

WAARDEVOL voor
maatschappelijke en
bestuurlijke doelstellingen

WAARDERING
van gebruikers

Waarde en levensduur

Dagelijks Verzorgend Onderhoud

- Dagelijkse verzorging
- Correctief/planmatig onderhoud
- Inspecties

Groot Onderhoud

- Gepland levensduurbestendigend groot onderhoud, kosten i.r.t. resultaat

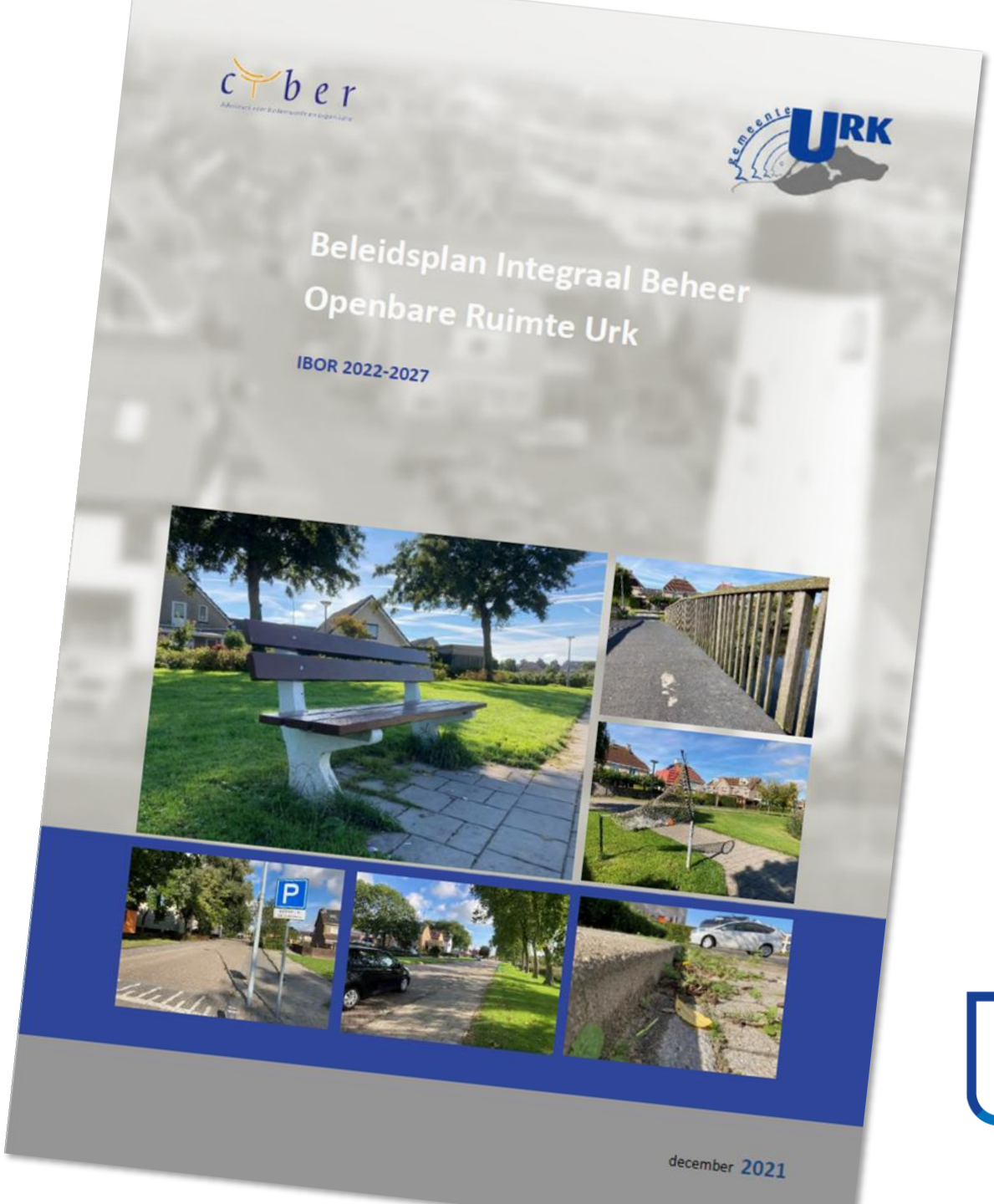
Vervanging (investering)

- Sloop + nieuw

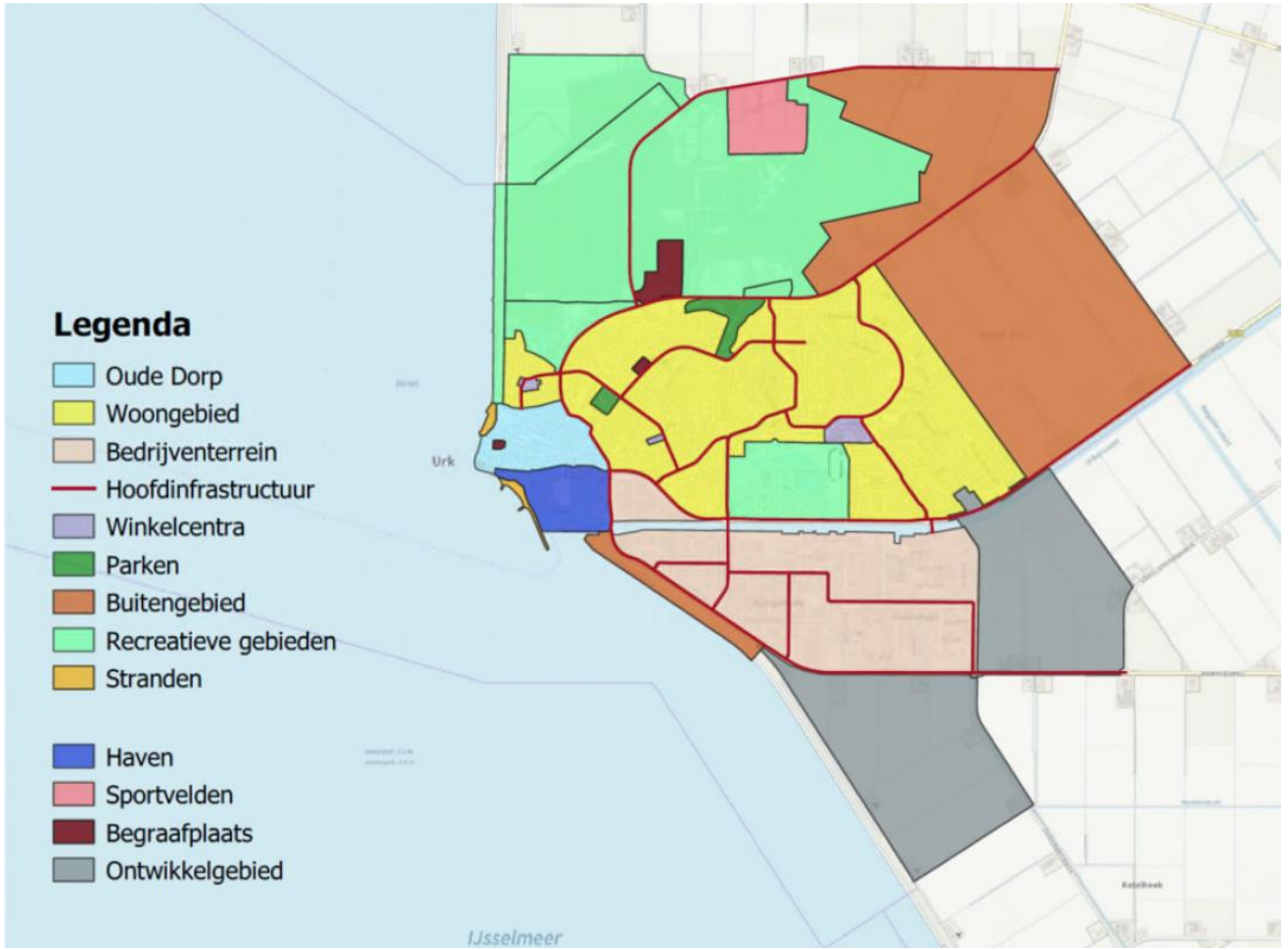
Vertaling in IBOR

- Functiegebieden
- Arealen
- Kwaliteitsniveaus
- Maatregelpakketten
- Beheerkosten en –budget
- Personeel
- Samenwerking
- Groeiafspraken

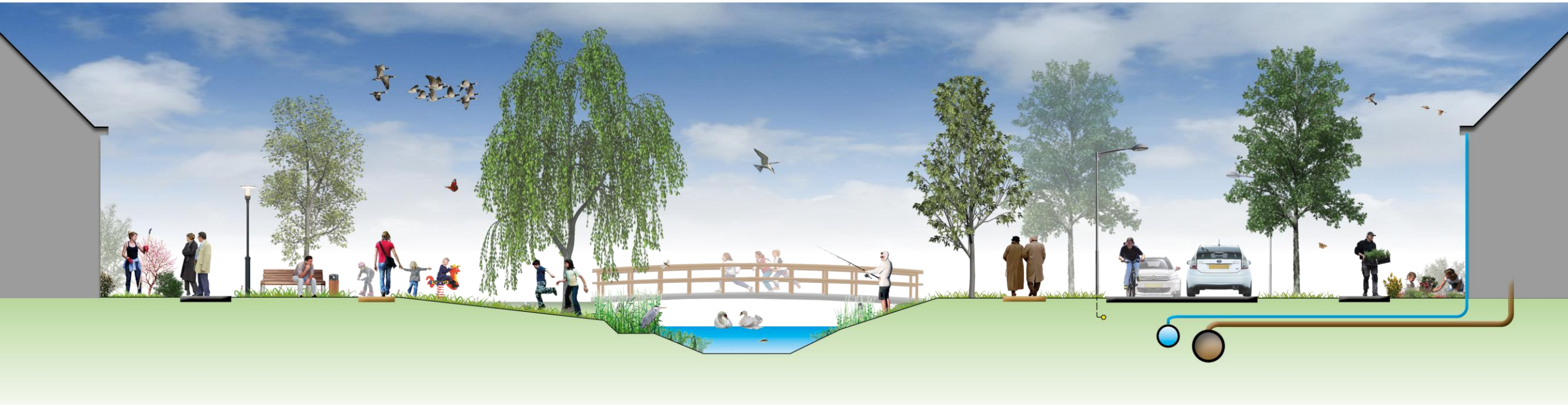

Functiegebieden

- Gebiedstypen

Arealen IBOR

Arealen binnen IBOR-beleidsplan 2022-2027:

- **Groen**
  - Bomen
  - Openbaar groen
  - Spelen
- **Grijs**
  - Verharding
  - Kabels&Leidingen
  - Openbare verlichting
  - Straatmeubilair
- **Blauw**
  - (civiele) Kunstwerken
  - Oppervlaktewater
  - Riolering

Arealen Datum: 9-11-2021 Project: Urk doorrekening IBOR

		Eenheid	Totaal	Oude Dorp	Woongebied	Bedrijventerrein	Hoofdinfrastructuur	Winkelcentra	Parken	Waterval/sportboul.	Buitengebied	Haven	Fietsp. Urkerv./-bos	Sportvelden	Begraafplaats	Stranden	Speelbos	Parkeerplaats sportv.	Fietsp. Waterv./Vormtw.	Overig Urkerbos	Weg naar begr.plaats	Ijsbaan	Dijk	Opmerking
GROEN																								
BOMEN																								
Straat- en parkbomen		stuk		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bomen in beplanting		stuk	2655	90	928	59	1208	23	159	0	0	0	46	0	0	0	0	32	11	99	0	0	0	
Bomen in gras (met boomspiegel)		stuk	218	7	76	5	99	2	13	0	0	0	4	0	0	0	0	3	1	8	0	0	0	
Bomen in gras zonder boomspiegel		stuk	2004	68	701	45	912	17	120	0	0	0	34	0	0	0	0	24	8	75	0	0	0	
Bomen in verharding		stuk	541	18	189	12	247	5	32	0	0	0	9	0	0	0	0	7	2	20	0	0	0	
Lei- en vormbomen		stuk	65	27	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Knotbomen		stuk	324	0	34	0	270	5	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bomen in bakken		stuk		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bomen in bermen (landschapp. beplanting)		stuk		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bomen in houtsingels (landschapp. beplanting		stuk		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Knotbomen (landschapp. beplanting)		stuk		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
SIERPLANTSOEN																								
Heesters, botanische rozen & bodembedekke		are	815,91	21,57	748,38	13,33	14,86	6,86	5,44	1,2	0	1,53	0	0	0	0	0	2,74	0	0	0	0	0	
(Blok)hagen		are	49,41	1,1	32,41	0,48	13,05	2,23	0	0	0	0,14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wisselperken		are		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vaste planten traditioneel		are	20,95	0,56	20,37	0	0	0,02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vaste planten maaibeheer		are		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Perkrozen		are		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bloembakken perkgoed		stuk		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bloembakken heesters		stuk	18	13	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Klim- en leiplanten		m1		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
BOSPLANTSOEN																								
Bosplantsoen		are	577,06	18,36	228,62	122,12	9,85	0	189,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8,21	0	0	0	incl. struweel
Struweel		are	180,56	0	0	0	180,56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Hakhout		are		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Landschappelijke hagen		are		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Houtsingels		are	93,83	0	0	93,83	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Houtwal areaal
GRASVELDEN																								
Gazon kleinschalig < 2 are		are	301,71	16,14	264,26	2,97	14,53	0	0	2,36	0	0	0	0	0	1,45	0	0	0	0	0	0	0	
Gazon normaal > 2 are		are	1174,69	234,4	920,34	2,22	5,32	5,7	0	0	0	4,32	0	0	0	2,39	0	0	0	0	0	0	0	Incl. trapvelden
Gazon grootschalig > 10 are		are	1537,79	88,89	1178,21	0	0	0	237,76	32,93	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RECREATIEF GRASVELD																								

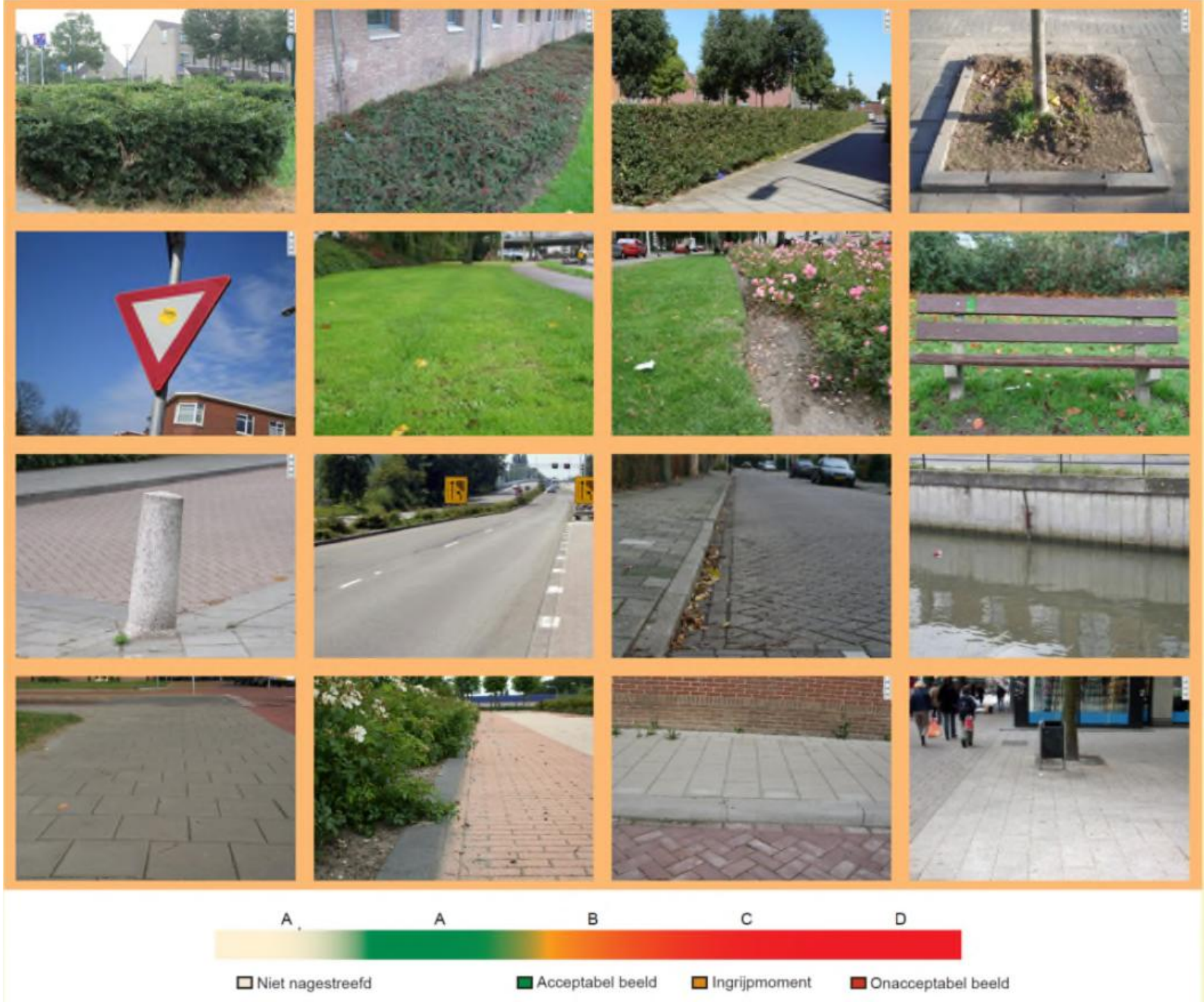
Beeldmeetlat t.b.v. Ambities

Groen-beplanting	heesters-gesloten heesters-kaal oppervlak			
A+	A	B	C	D
				
Er is geen kaal oppervlak.	Er is weinig kaal oppervlak.	Er is in beperkte mate kaal oppervlak.	Er is redelijk veel kaal oppervlak.	Er is veel kaal oppervlak.
kaal oppervlak 0% per 100 m²	**kaal oppervlak** ≤ 5% per 100 m²	**kaal oppervlak** ≤ 10% per 100 m²	**kaal oppervlak** ≤ 25% per 100 m²	**kaal oppervlak** > 25% per 100 m²

A-Kwaliteit

Kernwoorden:

- Netjes
- Verzorgd
- Functioneel
- Overzichtelijk

B-Kwaliteit

Kernwoorden:

- Redelijk netjes
- Functioneel
- Pleksgewijs rommelig (zwerfvuil, onkruid etc.)

C-Kwaliteit

Kernwoorden:

- Functioneel
- Instandhouding
- Waarborging veiligheid, sobere uitstraling

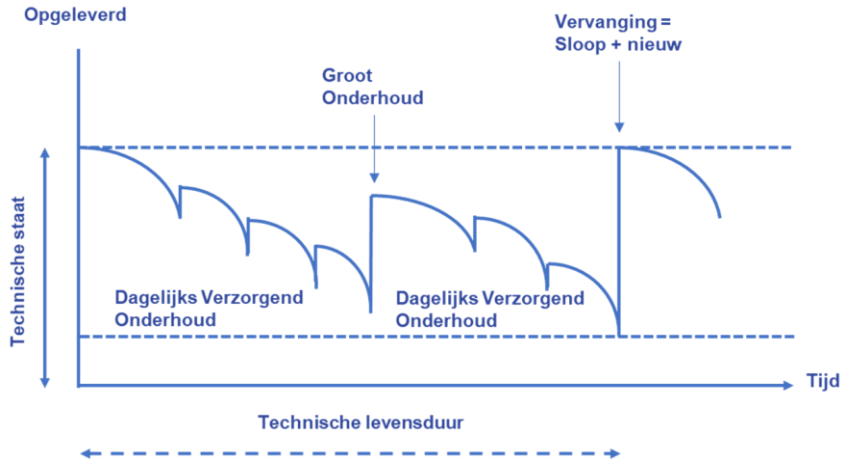
Kwaliteitsniveaus in IBOR

Beheercategorie - Beheergroep	Oude dorp	Woongebied	Bedrijventerre	Hoofdinfrastru	Winkelcentra	Parken	Buitengebied	Haven	Overig r(ecr.)
GROEN	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >
VERHARDING	< B >	< C >	< C >	< B >	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >
WATER	< B >	< C >	< C >	< B >	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >
CIVIELE KUNSTWERKEN	< B >	< C >	< C >	< B >	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >
MEUBILAIR	< B >	< C >	< C >	< B >	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >
OPENBARE VERLICHTING	< B >	< C >	< C >	< B >	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >
REINIGING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
RECREATIE	< B >	< C >	< C >	< B >	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >

Maatregelpakketten

Bomen in gras (met boomspiegel)
Dagelijks onderhoud
Afhandelen van klachten/meldingen
Boomsteun_repareren/verruimen boomband
Boomveiligheid_VTA-controle (incl. rapportag
Onkruidbeheersing_uitharken_boomspiegel g
Stormschade_snoeien/kappen
Boomsteun_vervangen boompaal
Boomveiligheid_NTO Risico-bomen (incl. rapp
Kappen (dode) bomen
Onkruidbeheersing_schoffelen_boomspiegel
Boomspiegel gazon_steken graskanten2
Boomsteun_verwijderen boompaal en -band
Boomveiligheid_VTA-controle (incl. rapportag
Stormschade_vervoeren en storten tak- en sta
Boomveiligheid_VTA-controle (incl. rapportag
Inboet uitvoeren
Stam- en wortelopschot verwijderen-normaal
Kappen_verwijderen stobben en herstel direc
Watergeven jonge bomen
Kappen_vervoeren en storten tak- en stamho
Kappen_indiviuele vervanging
Stam- en wortelopschot 100% verwijderen
Algemene visuele controle bomen

Groot onderhoud
Snoeien bomen, snoeihoogte a, < 6 meter, (Je
Snoeien bomen, snoeihoogte b, 6-9 meter (Ha
Snoeien bomen, snoeihoogte c, 9-15 m (Volwa
Snoeien bomen, snoeihoogte d, > 15 m
Snoeien bomen_verkeersmaatregelen
Snoeien bomen_vervoeren en storten snoeih
Reservering vervanging
Kappen bomen
Vervangen bomen

Beheerkosten & beheerbudget

Theoretisch:

- Gemiddeld bedrag per jaar gedurende x aantal jaren (DO, GO, VV)
- Gebaseerd op verwachte technische levensduur
- Investeringsberekening o.b.v. vervanging door hetzelfde

Praktijk:

- Fluctuerende ingrepen o.b.v. ouderdom, inspecties en externe aanleidingen
- Functionaliteit vaak aangevuld/uitgebreid (ambities/innovatie)
- Actuele prijzen
- Doorlooptijden mede afhankelijk van partners (o.a. Liander)
- Complexiteit beheer en omgevingscontext

Aanleiding actualisatie IBOR

Naast de looptijd van het Beleidsplan IBOR 2022-2027:

IBOR weer passend maken t.a.v.

- Gemeentelijk beleid
- Veranderde wet- en regelgeving
- Inflatie en arbeidsmarkt
- Bezuinigingen
- Wijzigingen areaal
- Uitbreiding areaal
- Integraliteit
- Nieuwe ambities
- …

Kwaliteit openbare ruimte onder druk

2021

IBOR 2022-2027 vastgesteld met taakstelling ca 4,5%

2022-2025

Geen indexatie budgetten

Extra hoge inflatie t.o.v. voorgaande jaren

- Tot 2021: gemiddeld 4% inflatie p.j.
- 2021-2024: totaal gemiddeld 33% inflatie voor GWW (Grond, Weg en Waterbouw) (Bron: CBS)

Diverse bezuinigingen, waaronder structurele bezuinigingen op vervangingsbudgetten

- Vervangingsbudget Verharding -/- €345.000,- (2024)
- Vervangingsbudget Openbare verlichting -/- €105.000,- (2024)
- Participatiebudget -/- €50.000 (2024) en verschuiving €15.000 naar budget spelen (2025)

Vervangingsbudget à €450.000 voor afschrijvingen is goed voor circa €18mln aan investeringen (looptijd 40 jaar)

Verhoging groenbudget t.b.v. dagelijks onderhoud door Concern voor Werk (excl. overige werkzaamheden groen)

- + €200.000 (2024, 2025) & inflatiecorrectie CvW + 2,7% (2025)

Stappen actualisatie

Q1 t/m Q3 2026

Data en informatie op orde

Q4 2026

Beeldvorming IBOR-plan raad - Informatie & ophalen

Q2 2027

Oordeelvorming IBOR-plan raad - Keuzes in beeld

Q3 2027

Definitief concept IBOR-plan in commissie

Q4 2027

Besluitvorming IBOR-plan in raad

inclusief communicatie/participatietraject

Stap 1: Beleidskader en bedrijfs-waarden

Stap 2: Waarde van beheer

Stap 3: Te beheren areaal

Stap 4: Integrale Beheerstra-tegie/visie

Stap 5: Scenario 2028 e.v.

Stap 6: Financiering

Stap 7: Overige aandachts-punten